

Col·legi El Roser

La Fundació Puig i Cunyer n'anuncia el tancament

L'inesperat comunicat del dia 1 de març passat per part de la Fundació Privada Puig i Cunyer en què anunciava el tancament del Col·legi El Roser al final del curs 2021-22 va agafar per sorpresa la comunitat educativa, l'Ajuntament i, en general, el poble de Sant Julià de Vilatorça. Per més que feia mesos els gestors del centre alertaven de dificultats econòmiques de la institució, en cap moment abans havien comunicat que el Roser no continuaria el curs que ve. Que tanqui un centre educatiu amb 243 alumnes matriculats, que genera uns cinquanta llocs de treball i que té 125 anys d'història, és un fet sempre greu, i més per un poble de 3.200 habitants com Sant Julià. Tot i el desconcert generat, l'Ajuntament, l'AFA El Roser i la plantilla del Col·legi s'han posat a treballar per explorar possibles vies per si es pot evitar el tancament d'El Roser. Aquesta és la cronologia d'uns fets.

El tancament del Col·legi El Roser suposa una greu afectació pel municipi, pels alumnes escolaritzats i per la pèrdua de llocs de treball. En el comunicat, la Fundació Privada Puig i Cunyer argumentava que el tancament del centre es deu a la manca de viabilitat econòmica, per la pandèmia i la baixa natalitat. Des del primer moment l'Ajuntament de Sant Julià de Vilatorça s'ha posat al costat de tota la comunitat educativa. Des que es va difondre la notícia va oferir el seu suport a l'Associació de Famílies d'Alumnes (AFA), a l'equip docent i als treballadors del centre. L'Ajuntament ha treballat intensament amb el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i, en la mesura que ha pogut, amb la Fundació Puig i Cunyer per tal de buscar solucions al tancament del centre.

L'endemà que es conegués la notícia, el dimecres 2 de març, l'alcalde, Joan Carles Rodríguez, va voler mostrar el seu suport al Col·legi i es reuní al centre amb la directora dels Serveis Territorials d'Educació de la Catalunya Central,

Gemma Boix i dues membres del seu equip; amb la directora pedagògica del Col·legi, Àlicia Descamps; i amb el gestor actual, Sebastià Álvarez fill, per fer una primera valoració de la situació i traçar les línies que han de permetre garantir l'escolarització en el municipi de tots els alumnes de Sant Julià de Vilatorça, en cas que el tancament sigui definitiu.

El dijous 3 de març l'equip de govern va sol·licitar una reunió amb l'AFA de l'escola amb l'objectiu de sumar esforços i conèixer de primera mà les inquietuds de les famílies. En aquesta reunió l'alcalde va remarcar la voluntat de l'Ajuntament de mantenir el centre obert, malgrat deixar molt clar que el centre estava en mans d'una fundació privada que era qui havia decidit el seu tancament. En aquesta reunió es va informar els representants de l'AFA que, tot i que no era moment de buscar culpables, l'Ajuntament considerava que la mala gestió també era un factor a tenir en compte, a banda dels que la Fundació Puig i Cunyer argumentava en la carta

de tancament. L'Ajuntament va mostrar la seva queixa per l'opacitat i la manca de concreció per part dels gestors del centre, que no hi han establert mai un treball efectiu, o que sense explicar massa perquè no han aprofitat algunes línies d'ajuda que ofería el consistori, encara que potser fossin minses. La reunió amb l'AFA va acabar amb el compromís de l'Ajuntament de fer tot el possible per revertir el tancament del centre, malgrat ser molt conscients que aquesta era una tasca extremadament difícil, tenint en compte que la Fundació Privada Puig i Cunyer és la titular del col·legi i que no està participada ni per l'Ajuntament ni per l'administració pública.

Dissabte 5 de març l'AFA del Roser convoca una manifestació per rebutjar el tancament del centre. L'Ajuntament de Sant Julià de Vilatorrada s'afegeix a la convocatòria i convida la diputada al Parlament de Catalunya, Alba Camps, el senador Josep Maria Renu i la directora dels Serveis Territorials d'Educació, Gemma Boix, amb qui des de l'Ajuntament s'havia estat treballant des del primer moment per tal de buscar solucions i donar respostes a les famílies. En el transcurs de l'acte, alguns membres del col·lectiu de mestres i alguns representants de l'AFA acusen a l'Ajuntament d'inacció i de permetre el tancament del centre, malgrat que a la manifestació no hi ha ningú de la Fundació Privada Puig i Cunyer, que és la que ha decidit el tancament del centre. Després de l'acte, des de l'Ajuntament s'estableix un diàleg amb totes les parts per tal d'intentar unificar esforços i traçar eines d'actuació comunes.

Diumenge 6 de març es fa una reunió amb representants de l'AFA en la qual l'Ajuntament reitera una vegada més la seva voluntat d'implícarse a buscar solucions i l'AFA accepta acostar posicions a canvi que l'Ajuntament faci

d'intermediari per aconseguir una reunió amb la Fundació Privada Puig i Cunyer entenent que és la responsable del tancament del centre i que té a les mans revertir aquesta situació. En aquesta reunió també s'acorda que es demanarà al Departament d'Educació que faciliti la continuïtat de l'escola com a primera opció de futur.

Dilluns 7 de març, l'alcalde, Joan Carles Rodríguez i la tinent d'alcalde, Cristina Suñén, es van reunir amb el Conseller d'Educació de la Generalitat, Josep González-Cambray per explorar si hi ha vies per evitar el tancament definitiu del Col·legi. A la reunió es posà en evidència que era imprescindible un diàleg efectiu amb la Fundació Puig i Cunyer, titular del centre. L'Ajuntament va rebre el compromís del Conseller d'intentar evitar que el patronat de la fundació prossegueixi amb el tancament i de buscar camins conjunts per trobar viabilitat a l'escola.

Dijous 10 de març l'Ajuntament es va reunir amb la plantilla de mestres i treballadors de l'Escola del Roser, malgrat tenir clar que els treballadors del centre depenen exclusivament i única de la Fundació Privada Puig i Cunyer. En aquesta reunió es va informar de primera mà dels passos que havia fet l'Ajuntament per intentar revertir el tancament de l'escola. També es va incidir en la mala gestió com a un factor causant de la situació que tenim actualment. En el marc d'aquesta reunió, l'alcalde i l'equip de govern van procurar respondre a les preguntes del personal laboral i l'AFA, a més d'escoltar la posició dels representants sindicals que defensen els drets dels treballadors davant de la Fundació Puig i Cunyer.

Després d'aquesta reunió amb l'equip de mestres, on l'Ajuntament va tornar a deixar palesa la seva voluntat de fer el possible per mantenir l'escola oberta, el divendres 11 de març

IMATGES

A l'esquerra:
Reunió de l'alcalde i
la regidora Cris Suñén
amb el Conseller
d'Educació de la
Generalitat, Josep
González-Cambray,
el dia 7 de març.

A la dreta:
Acte de protesta al pati
del Col·legi El Roser,
el dissabte 5 de març.

Foto: Bernat Cedó,
El 9 nou

l'alcalde, juntament amb la regidora de Cultura , representants de l'AFA i de la plantilla de mestres, es van reunir amb Ricardo Bofill com a patró de la Fundació Privada Puig i Cunyer. En aquesta reunió el patronat va manifestar la seva voluntat de negociar amb el departament d'educació per intentar fer viable la continuïtat de l'escola i va mostrar la seva voluntat d'establir converses directes amb els representats de l'AFA del Roser.

Dilluns 14 de març es va convocar el Consell Escolar Municipal amb l'objectiu d'escoltar les inquietuds de tots els integrants de la Comunitat Educativa de Sant Julià de Vilatorça. En aquest consell escolar es va tornar a posar sobre la taula el perjudici que suposa el tancament del Roser, ja que perdem la pluralitat d'oferta educativa que fins ara ha tingut el nostre municipi. Des de l'Ajuntament es va defensar una vegada més la necessitat de mantenir l'oferta educativa actual que tenim a Sant Julià, com l'Educació Secundària Obligatòria (ESO) i es va oferir a sumar esforços amb l'AFA, la plantilla de mestres i treballadors del Roser, per fer els possibles per revertir el tancament.

Dimecres 16 de març l'Ajuntament de Sant Julià de Vilatorça, per no resignar-se al tancament del Col·legi El Roser anunciat el dia 1 de març per la Fundació Puig i Cunyer, convoca sessió plenària extraordinària i urgent per donar un missatge abans no acabés el termini de preinscripció: encara es poden fer més accions abans el tancament no sigui irreversible. L'alcalde, Joan Carles Rodríguez, va voler transmetre a la comunitat educativa un missatge de suport i d'acompanyament en totes les accions per explorar si el tancament és evitable. En el marc d'aquest ple, va demanar a la comunitat educativa que estigui unida i va donar un missatge de tranquil·litat perquè si la Fundació Puig i Cunyer

decideix revertir el tancament, el Departament d'Educació de la Generalitat i l'Ajuntament de Sant Julià de Vilatorça hi donaran suport en el seu àmbit competencial.

Just abans del Ple del 16 de març, l'alcalde rep un vídeo per WhatsApp de Sebastià Álvarez Vila, on el commina a assistir a una reunió al seu domicili particular, a Barcelona. En finalitzar el Ple, s'acorda amb algunes mestres i un delegat sindicat de l'USOC que un representant del sindicat assisteixi també a la reunió, o bé la plantilla no hi serà representada. El dijous 17 de març, després de suspendre totes les visites del matí, l'alcalde i el regidor Joan Ramon Santistevé van a la reunió a Barcelona. Hi assisteix també Montserrat Canal, de l'USOC, i la presidenta de l'AFA El Roser, Maria Jesús Tienda, i la vicepresidenta, Montse Sanz. La reunió dura tres hores i els representants de l'Ajuntament la valoren com una pèrdua de temps. Sebastià Álvarez no concreta cap dada, no mostra documentació, ni tampoc concreta cap pas realista per evitar el tancament. En finalitzar la reunió, l'alcalde li comunica que, per l'Ajuntament, deixa de ser un interlocutor vàlid per trobar solucions per evitar el tancament d'El Roser.

Divendres 25 de març l'Ajuntament va intentar convocar una reunió de coordinació amb representants del professorat i membres de l'AFA. Aquesta reunió va ser declinada per l'AFA i per la directora del claustre de mestres. Prèviament, el dia 23, uns advocats representants de l'AFA entren una carta al registre general de l'Ajuntament demanant una reunió. L'Ajuntament respon per carta que la reunió és urgent, però per més que insisteix, al tancament de l'edició d'aquesta revista Vilatorça no s'havia pogut programar fins el divendres 8 d'abril; a les portes de Setmana Santa i apunt d'iniciar el tercer trimestre del curs escolar.

Una fundació ha d'actuar sota unes normes estrictes

El Col·legi El Roser i el solar adjacent, entre els carrers Puig i Cunyer, Josep Pla i Ramon Llull, són patrimoni de la Fundació Puig i Cunyer. Una fundació és un conjunt de béns, governats per un patronat, que es destinen a una finalitat d'interès general, en aquest cas educatives. Per tant, les fundacions no tenen afany de lucre. Per això gaudeixen de beneficis fiscals i altres avantatges, però també tenen obligacions, com presentar cada any els comptes al Protectorat de Fundacions de la Generalitat de Catalunya. Més que, no poden vendre el seus béns si no és de manera justificada, sota els controls pertinents, i sempre de forma condicionada a complir amb la seva finalitat.

El patronat de la Fundació està format per tres patrons: el president, Ricard Bofill Maggioria, fill del recentment traspassat Ricard Bobill Leví; Pablo Bofill i Sebastià Álvarez Vila, que alhora és director general de la Fundació. Una Fundació no és propietat de ningú, tampoc del seu patronat. Aquest òrgan el que fa és vetllar perquè la fundació estigui ben gestionada i procuri complir la finalitat per la qual fou creada. Si l'activitat de la Fundació té pèrdues econòmiques, ha de plantejar un pla de viabilitat per explicar com complirà les seves finalitats, sobretot quan disposa de patrimoni per fer-ho. I un últim apunt:

El Col·legi es pot destinar a un altre ús?

Aquests dies han circulat molts rumors. Entre els quals, que la Fundació Puig i Cunyer vol tancar el centre perquè ja té un pla alternatiu. Ningú de la Fundació, ni verbalment ni per escrit, ha fet cap proposta a l'Ajuntament de donar un altre ús a l'edifici. En tot cas, si això es plantejés, l'Ajuntament hauria d'estar d'acord en el canvi d'ús i obrir tot un seguit de tràmits administratius i d'informació pública.

Un canvi d'ús en un equipament que està qualificat d'educatiu necessitaria com a mínim tramitar un pla especial, sempre que el propi Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) prevegi aquesta possibilitat. Així s'ha hagut de fer a l'Arca de Noè per ubicar-hi la Biblioteca i a l'illa de l'Espai Activa't i del Casal d'Avis per poder-hi ubicar la residència de gent gran. Si no està previst, cal una modificació puntual del POUM.

Reproducció de la portada de l'escriptura d'inventari de bens que constitueixen l'herència de Josep Puig i Cunyer. 1892.

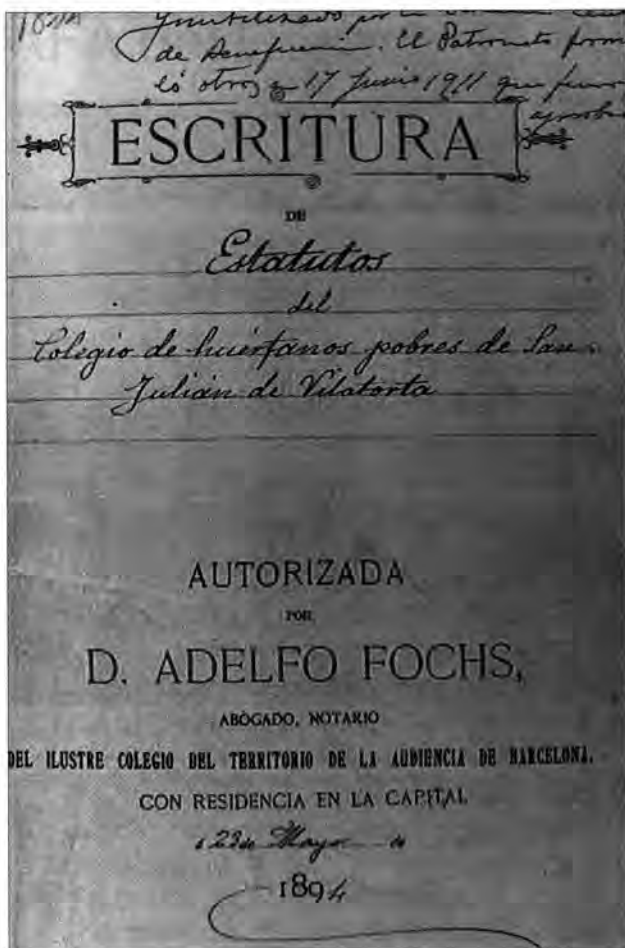

Un pla especial requereix d'exposició pública, i una modificació del POUM encara és més complexa: qui en fa l'aprovació definitiva és la Generalitat, concretament la Comissió d'Urbanisme de la Catalunya Central, i prèviament caldran molts passos: redacció del projecte; aprovacions inicials, provisionals i definitives; amb els preceptius informes i períodes d'informació pública... Després encara mancaria atorgar les llicències (d'obres, d'ocupació, etc) corresponents.

De totes maneres és l'Ajuntament qui ha de promoure la modificació del planejament general, per tant d'ell depèn la conveniència de la sol·licitud, tenint en compte motius d'interès general. En canvi en el planejament derivat (pla especial) la iniciativa pot ser privada, tot i que l'Ajuntament és qui l'aprova.

A banda de la tramitació urbanística, en cas

Reproducció de la portada de l'escriptura dels Estatuts del Col·legi d'Orfes.
Francesc de Paula Benessat Folch, primer president del Patronat de la Fundació Puig i Cunyer.

que es fes una activitat al Col·legi diferent de l'educativa, la Fundació Puig i Cunyer també hauria de tramitar la llicència de l'activitat. En funció del tipus d'activitat, s'hauria de veure quina classificació tindria en el annexos de la Llei d'activitats i iniciar la tramitació per al seu funcionament, tenint en compte el volum de l'edifici i l'estat, l'adequació de l'entorn per desenvolupar-la, etc. Per exemple: l'ús hauria de ser totalment respectuós amb un edifici que és un patrimoni i bé cultural molt important.

Però és que, a vegades, tot és més senzill: el Ple de l'Ajuntament va aprovar una moció on es demana, literalment, "esgotar totes les vies per aconseguir que el proper setembre el Col·legi El Roser pugui obrir les seves portes". Aquest acord és un compromís polític del Ple, vinculant per l'equip de govern, que ha manifestat que ara mateix això és incompatible amb estudiar altres usos pel Col·legi.

Opcions de futur per al Col·legi El Roser

Col·locació de la primera pedra de l'edifici del Col·legi, el 30 de juny de 1894

Amb tantes coses que han passat, i tan soroll que hi ha hagut, no podem oblidar el més important. Ara mateix, sobre la taula, quines opcions de futur hi ha per al Col·legi El Roser? La situació és crítica, i moltes famílies ja estan pensant en altres centres per escolaritzar els seus fills el setembre d'enguany.

La solució s'hauria d'anunciar molt ràpidament, i no només ha d'incloure continuar el curs que ve, sinó que cal desenvolupar un projecte educatiu a llarg termini per al centre.

En totes les converses en què s'ha deixat participar a l'Ajuntament, formals i informals, s'ha parlat de moltes opcions: demanar a empresaris inversió de diners a fons perdut, iniciar recollides de fons a través de verkami, que les famílies agafessin el lideratge del Col·legi, o que ho fes l'administració pública, etc.

Tothom està molt sensibilitzat amb aquest tema, però d'opcions de futur sòlides, solvents i no basades només en la bona voluntat, pràcticament no n'hi ha hagut sobre la taula. A l'Ajuntament li preocupen les falses expectatives que s'han generat, sobretot per les persones que poden perdre el seu lloc de treball.

Per això, potser una solució viable és la que ha explorat la família Bofill. Seria la possibilitat d'establir un vincle amb una fundació de l'àmbit de l'ensenyament concertat a Catalunya. Es tractaria d'aconseguir el compromís d'una entitat amb àmplia experiència en el sector educatiu, que pogués revertir la mala gestió actual del centre, suportar el deute econòmic i establir un projecte educatiu de llarg recorregut al Col·legi El Roser.

Benvolgudes, Benvolguts,

Tot va començar amb la il·lusió de fer més gran la nostra escola, teníem el convenciment que per petita que fos la nostra aportació, tot i ofegats pel dia a dia, seria beneficiosa per als escolars del Roser. Des del novembre passat que formem la junta de govern de l'AFA el Roser i entre reunió i reunió anàvem de mica en mica, fent equip. El que no sabíem és que arribéssim a formar un gran equip, aparentment heterogeni però indubtablement homogeni perquè tots nosaltres estimem el Roser, perquè així ens ho hem après de l'equip pedagògic de l'escola el Roser.

L'1 de març passat, la notícia del tancament de l'escola ens va robar sobtadament la il·lusió que ens unia. El dol es va apoderar de nosaltres i també l'intent de contenir els plors davant dels nostres fills i filles perquè per a tots ells, l'Escola el Roser representa la seva segona casa i per a moltes de les famílies, també la que havia sigut la de l'avi/a i besavis/es. I és que l'escola del Roser som una gran família centenària, de tres generacions. És el que sempre ha sigut l'escola del poble, la història d'un poble petit però a la vegada molt i molt gran. I com a totes les famílies que s'estimen, els problemes uneixen i enllacen llaços encara més forts. Després de poc que esclatés la notícia ens va començar a ploure ajuda a bots i barrals, unint forces i convençuts que valia la pena lluitar-hi fins el final, cadascú en funció de les seves possibilitats: una anàlisi de comptes, un document públic, un contacte, una opinió, digues-m'ho que et cuida la canalla, un cuida't i descansa, fotos, notícies, pancartes,...i allò que

de cop t'esborrava el teu projecte de vida, el que tu vas apostar-hi el més important per a teus fills que és la seva educació, ràpidament es va dibuixar un "Jo estimo el Roser". Ràpid va arribar el dol com l'esperança. Una família tan bonica com és El Roser no podia esborrar-la un simple ajustament de comptes d'una herència caiguda del cel en mans d'uns especialistes d'arquitectura que prou bé coneixen el gran valor arquitectònic i patrimonial que té l'edifici i el seu gran potencial econòmic i sense aprofundir, el gran patrimoni actiu que té la Fundació Puig i Cunyer en terrenys al poble. Però no tot és un negoci. Així com diu la cançó, "no t'oblidis mai d'on vens", els hereus de la nostra escola, han oblidat que el seu besavi va dedicar el seu temps i il·lusió per acollir als desemparats nens orfes en temps difícils per l'escassetat del menjar (quin projecte tant bonic!) i paradoxalment, ara tenen la voluntat d'expulsar de l'escola els nens d'avui.

Per tot el que representa el Roser, no és un assumpte de tendències, és el seu valor arquitectònic i patrimonial, el seu gran actiu humà, per la seva memòria històrica d'un poble, per la gran família que som, pels seus patis paradisiacs, perquè hi van els nostres fills contents i perquè ens l'estimem moltíssim, La nostra escola té futur!

Agraïm des d'aquí a tothom que se senti al·ludit per haver sigut particip en ajudar a revertir la situació del tancament de l'escola el Roser, i que bonic poder veure un poble alineat per a preservar-ne viva la memòria.

Val la pena lluitar-hi!